

ภาวะผู้นำของนักบัญชี ในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

Leadership of Accountant in Small and Medium Enterprises in Muang District, Chiang Rai Province.

ศุภลักษณ์ จีรัตน์สถิต¹
Suphaluk Jiraratsathit¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย และเปรียบเทียบภาวะผู้นำของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการศึกษาอบรม ผลจากการวิจัยพบว่า นักบัญชี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31 – 40 ปี การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 5 – 10 ปี ส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำมาแล้ว และสังกัดอยู่ในห้างหุ้นส่วนจำกัด/ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียนมากที่สุด นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น เช่น การให้ความเป็นมิตรและมีความจริงใจ ทำให้ผู้ร่วมงานมีกำลังใจในการทำงาน การยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานเมื่อปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย การรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานทุกคน และด้านความรอบรู้ในงาน นักบัญชีที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำโดยรวมเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความมีพลัง ด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น ด้านความซื่อสัตย์มีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเฉลียวฉลาด และด้านความรอบรู้ในงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, นักบัญชี, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

¹ สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเชียงราย

¹ Accounting, Faculty of Business Administrations , Chiangrai College

* Corresponding author. Tel 053-170331,089-4321575 Email : suphaluk_ap@yahoo.com

Abstract

This study aimed to 1) Study the leadership of accountants working in sma;; and medium enterprise in Muang District, Chiang Rai Province and 2) compare the leadership based on the factors of sex, age ,level of education ,work experience and training experience.

The study revealed the finding were as follows:

Most of the samples were female accountants , aged between 31 and 40, with an average education level of bachelor's degree, 5 – 10 years of work experience and attended leadership training experience. Most of the samples of this group worked for limited partnerships and/or registered proprietors. Most of the accountants' opinions on accountant's leadership were high. With each aspect individually considered.

The study found that the samples' opinions were high on every aspects, namely, the desire to lead others, such as treating colleagues with friendliness and sincerity to give them moral support; the admiration of colleagues who had fulfilled work targets; the willingness to consider all colleagues' opinions; and the knowledge of the work. Accountants with different levels of education displayed no significant difference in all aspects of leadership, namely, in terms of stamina; the desire to lead others; honesty, ethics and abidance by principles; self-confidence; intelligence; and knowledge of the work.

Keywords : Leadership, Accountant, Small and medium – size enterprises

ความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพสังคม การเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อมในโลกยุคข้อมูลข่าวสารเช่นปัจจุบัน มีผลให้การบริหารจัดการองค์กรต้องเปลี่ยนแปลงไป คือ มุ่งจัดโครงสร้างการบริหารองค์กรให้เล็กลงและมีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนแปลงองค์การของศตวรรษใหม่นี้จะมีคุณลักษณะ 3 ประการ คือ (1) การปรับโครงสร้างใหม่ (Restructuring) คือการหาขนาดกำลังคนที่เหมาะสม การลดขนาด การเคลื่อนย้ายกำลังคน การลดจำนวนชั้นหรือสายการบังคับบัญชา การกระจายอำนาจ การเปลี่ยนโครงสร้างแผนภูมิองค์การใหม่และการบริหารบุคลากรให้เกิดความคุ้มค่าโดยมีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์การ (2) การรีโอและปรับระบบ (Reengineering) เป็นการออกแบบกระบวนการ และระบบการทำงานใหม่ที่มีดัชนีบ่งชี้อย่างชัดเจน เช่น ต้นทุนลดลงแต่คุณภาพเพิ่มขึ้น ใช้เวลาในการทำงานน้อยลง เป็นต้น ทั้งนี้มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและความพึงพอใจของผู้รับบริการและ (3) การคิดใหม่ (Re-thinking) เป็นการปรับกระบวนการทัศน์ การคิด การมอง การปฏิบัติ ความคิด ความเข้าใจเพื่อชิงความได้เปรียบเชิงกลยุทธ์และการดำเนินการ โดยมีการตั้งคำถามเริ่มจาก เราทำหน้าที่อะไร เพื่อเป้าหมายใด เพื่อใคร และจะบรรลุเป้าหมายนั้นด้วยวิธีใด เป้าหมายของการคิดใหม่เช่นนี้จะเพิ่มทั้งประสิทธิภาพของการทำงาน และความพึงพอใจของผู้รับบริการตลอดจนการพัฒนาตนเองในวิชาชีพ (วีระวัฒน์ ปันนิตามัย,

2538 : 23) ดังนั้นการบริหารจัดการองค์การภายใต้สภาวะการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จำเป็นต้องมีผู้บริหารหรือผู้นำกลุ่มที่มีภาวะผู้นำ

ภาวะผู้นำ ไม่จำเป็นจะต้องมีเฉพาะผู้บริหารหรือผู้นำกลุ่ม หากแต่บุคคลทั่วไปในองค์กรก็สามารถมีภาวะผู้นำได้ เนื่องจากภาวะผู้นำเป็นความสามารถของบุคคลหรือกลุ่มที่มีอิทธิพลในการโน้มน้าวและชักจูงบุคคลอื่นให้ปฏิบัติ เพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งอาจจะกล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจ เพื่อช่วยให้กลุ่มบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการชักจูงสมาชิกขององค์การให้มองเห็นเป้าหมายและคุณค่านั้น ภาวะผู้นำมีอิทธิพลต่อกลไกภายในและวัฒนธรรมของกลุ่ม ซึ่งผู้ที่ภาวะผู้นำต้องอาศัยทักษะการจูงใจ โดยบุคคลจะไม่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ เว้นแต่เขาจะโน้มน้าวใจบุคคลอื่นได้สำเร็จ ดังนั้นภาวะผู้นำเป็นศิลปะที่จำเป็นและสำคัญยิ่งต่อนักบริหารและผู้นำกลุ่มที่จะนำองค์การไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำมีความสำคัญต่อการดำเนินการขององค์การ ผู้นำมีส่วนสำคัญในการกำหนดปัญหา ตัดสินใจ วางแผน และรับผิดชอบต่อความอยู่รอดหรือการพัฒนาของกลุ่ม ภาวะผู้นำเป็นทักษะที่บุคคลสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้จากการฝึกฝนความสามารถในการใช้อำนาจ และชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม หรือการใช้ศิลปะในการใช้อิทธิพลให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของกลุ่ม (มัลลิกา ต้นสอน, 2544 : 165)

จากวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2540 ได้ส่งผลกระทบต่อการค้าต่าง ๆ อย่างมาก เช่น สถาบันการเงินหลายแห่งต้องเลิกกิจการและบางแห่งถูกควบคุมกิจการโดยบริษัทต่างชาติ กิจการต่าง ๆ จำเป็นต้องแสวงหาวิธีการปรับเปลี่ยนเพื่อที่จะฟื้นตัวจากวิกฤตดังกล่าว ตลอดจนสามารถที่จะเติบโตได้ดีในอนาคตไม่ว่าจะเป็นการลดขนาดของธุรกิจ การเลิกจ้างบางตำแหน่ง ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น การแสวงหาพันธมิตรจากต่างชาติ และการมีข้อมูลข่าวสารนั้นว่ามีความสำคัญมากยิ่งขึ้น ผู้ที่มีข่าวสารข้อมูลที่ถูกต้องและรวดเร็วจะเป็นผู้ที่มีความได้เปรียบมากกว่าคู่แข่งอื่น เจ้าของหรือผู้บริหารกิจการต่าง ๆ จำเป็นต้องใช้ข้อมูลทั้งด้านการเงินและไม่ใช้การเงินในการตัดสินใจ รวมทั้งผู้ใช้อื่นๆ เช่น ผู้ลงทุน ลูกจ้าง ผู้ให้กู้ ผู้ขายสินค้า ลูกค้า รัฐบาล สาธารณชน เป็นต้น (เชาวลีย์ พงศ์ผาติโรจน์, 2543 : 11) ซึ่งข้อมูลที่ดินั้นจะต้องทันต่อเวลา เชื่อถือได้และพอเพียงซึ่งการบัญชีนั้นเป็นกระบวนการในการจัดทำและให้ข้อมูลทางด้านการเงิน บุคลากรตำแหน่งนักบัญชีนับเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะให้ข้อมูลทางด้านการเงินที่ดีกับผู้นำองค์กรและผู้ใช้อื่นๆ เพื่อการตัดสินใจด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการดำเนินงานขององค์กร

จังหวัดเชียงรายมีฐานเศรษฐกิจที่หลากหลาย ซึ่งเป็นผลจากการที่รัฐบาลได้มีนโยบายอย่างชัดเจนในการส่งเสริมและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีสถานประกอบการในลักษณะ SMEs ที่ดำเนินการทั้งหมดจำนวน 3,361 ราย ส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการในเขตอำเภอเมือง จำนวน 1,652 ราย หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 49.15 ของธุรกิจประเภท SMEs ในจังหวัดเชียงราย และเป็นสถานประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท จำนวน 1,478 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงราย, 2551)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำของนักบัญชี โดยมีการเก็บข้อมูลจากนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาความมีภาวะผู้นำของนักบัญชีผลที่ได้จากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเชียงรายต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงรายที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานและการศึกษาอบรมที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ทำการศึกษาพื้นที่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตในการวิจัย

1.1 ประชากรในการศึกษาเป็นธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล โดยมีรายชื่อในกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงราย ที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 1,478 ราย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักบัญชีของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ที่มีการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลโดยมีรายชื่อในกรมพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดเชียงราย จำนวน 314 ราย

1.2 พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาคือธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

1.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการศึกษาอบรม

1.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ภาวะผู้นำ

2. วิธีดำเนินการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของนักบัญชีในวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามกรอบแนวคิดการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักบัญชีของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และการศึกษาอบรม มีลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักบัญชีของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเกี่ยวกับภาวะผู้นำโดยแบ่งเป็น 6 ด้าน จำนวน 48 ข้อ ดังนี้

1. ด้านความมีพลัง	จำนวน 8 ข้อ
2. ด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น	จำนวน 9 ข้อ
3. ด้านความซื่อสัตย์ยึดมั่นในหลักการ	จำนวน 8 ข้อ

4. ด้านความเชื่อมั่นตนเอง	จำนวน 7 ข้อ
5. ด้านความเฉลียวฉลาด	จำนวน 8 ข้อ
6. ด้านความรอบรู้ในงาน	จำนวน 8 ข้อ

ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งระดับการตอบเป็นข้อความ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากกลุ่มตัวอย่างในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 320 ราย ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ นักบัญชีของธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

2.2.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดและทฤษฎีโดยศึกษาจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ได้แก่ เอกสาร ตำรา ทางวิชาการ งานวิจัย สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เป็นต้น

3. การวิเคราะห์และแปลผล

ผู้ศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเรียบร้อยแล้วมาดำเนินการให้คะแนนระดับความคิดเห็นซึ่งเป็นแบบวัดที่มีให้เลือก 5 ระดับ ลักษณะข้อความเป็นเชิงบวกซึ่งได้กำหนดไว้ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความเห็น
5 คะแนน	มากที่สุด
4 คะแนน	มาก
3 คะแนน	ปานกลาง
2 คะแนน	น้อย
1 คะแนน	น้อยที่สุด

3.2 นำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.3 คะแนนที่ได้นำไปคำนวณค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติ ดังนี้

4.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t-test และ F-test (ANOVA)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำโดยรวม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.03) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย 4.09) รองลงมาคือด้านความมีพลัง (ค่าเฉลี่ย 4.05) และด้านความเชื่อมั่นตนเอง (ค่าเฉลี่ย 4.04) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำโดยรวมและเป็นรายด้านของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ภาวะผู้นำ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านความมีพลัง	4.05	0.53	มาก
2. ด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น	4.09	0.43	มาก
3. ด้านความซื่อสัตย์ยึดมั่นในหลักการ	4.02	0.50	มาก
4. ด้านความเชื่อมั่นตนเอง	4.04	0.48	มาก
5. ด้านความเฉลียวฉลาด	3.97	0.51	มาก
6. ด้านความรอบรู้ในงาน	3.98	0.51	มาก
โดยรวม	4.03	0.42	มาก

นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความมีพลังอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ เมื่อต้องปฏิบัติงานที่ยากท่านก็สามารถปฏิบัติงานนั้นได้จนสำเร็จ เมื่อทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดสำเร็จ ท่านรู้สึกมีกำลังใจในการทำงานครั้งต่อไป และท่านทุ่มเทและตั้งใจปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ครบถ้วนเสร็จทันเวลาที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 4.15) รองลงมาคือท่านมีความสุขและสนุกสนานเมื่อได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ (ค่าเฉลี่ย 4.10) และท่านสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (ค่าเฉลี่ย 4.06) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านความมีพลังเป็นรายข้อของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ภาวะผู้นำด้านความมีพลัง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. เมื่อต้องปฏิบัติงานที่ยากท่านก็สามารถปฏิบัติงานนั้นได้จนสำเร็จ	4.15	0.66	มาก
2. เมื่อทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดสำเร็จ ท่านรู้สึกมีกำลังใจในการทำงานครั้งต่อไป	4.15	0.64	มาก
3. ท่านมีความสุขและสนุกสนานเมื่อได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ	4.10	0.72	มาก
4. เมื่อต้องเผชิญกับอุปสรรคในการทำงาน ท่านไม่เคยรู้สึกท้อถอย	3.91	2.37	มาก
5. เมื่อต้องพบกับความล้มเหลว ท่านสามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากับมาตรฐานที่กำหนด	3.86	0.80	มาก
6. ท่านสามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	4.06	0.66	มาก
7. ท่านทุ่มเทและตั้งใจปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ครบถ้วนเสร็จทันเวลาที่กำหนด	4.15	0.63	มาก
8. ท่านสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานได้	4.01	0.72	มาก
โดยรวม	4.05	0.53	มาก

นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ท่านให้กำลังใจและร่วมแก้ไขปัญหาเมื่อผู้ร่วมงานประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงาน (ค่าเฉลี่ย 4.21) รองลงมาคือท่านให้ความเป็นมิตรและมีความจริงใจทำให้ผู้ร่วมงานมีกำลังใจในการทำงาน (ค่าเฉลี่ย 4.19) และท่านรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานทุกคน (ค่าเฉลี่ย 4.14) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่นเป็นรายข้อของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ภาวะผู้นำด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านให้ความเป็นมิตรและมีความจริงใจทำให้ผู้ร่วมงานมีกำลังใจในการทำงาน	4.19	0.65	มาก
2. ท่านรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานทุกคน	4.14	0.70	มาก
3. ท่านสามารถกระตุ้นใจเพื่อนร่วมงานให้ตั้งเป้าหมายในการทำงานให้สูงขึ้น	4.00	0.68	มาก
4. ท่านยินดีให้คำปรึกษาและช่วยเหลือเมื่อผู้ร่วมงานประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงาน	4.09	0.69	มาก
5. ท่านยอมรับจุดอ่อน จุดแข็งของผู้ร่วมงานแต่ละคนและสามารถเลือกใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	4.01	0.71	มาก
6. ท่านทำให้ผู้ร่วมงานรู้สึกว่าการที่ทำงานมีความสำคัญและเป็นงานที่น่าภาคภูมิใจ	3.99	0.69	มาก
7. ท่านทำให้ผู้ร่วมงานมีความมั่นใจว่าเขาสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จ	4.07	0.67	มาก
8. ท่านให้กำลังใจและร่วมแก้ไขปัญหาเมื่อผู้ร่วมงานประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการปฏิบัติงาน	4.21	0.67	มาก
9. ท่านยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานเมื่อผลการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย	4.11	0.68	มาก
โดยรวม	4.09	0.43	มาก

นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความซื่อสัตย์มีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ท่านอุทิศตนทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน (ค่าเฉลี่ย 4.16) รองลงมาคือความซื่อสัตย์หรือความยุติธรรมของท่านมีผลทำให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างกระตือรือร้น (ค่าเฉลี่ย 4.08) และท่านให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงานเมื่อพบว่าผู้ร่วมงานปฏิบัติงานบกพร่องผิดพลาด (ค่าเฉลี่ย 4.04) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านความซื่อสัตย์มีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการเป็นรายข้อของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ภาวะผู้นำด้านความซื่อสัตย์มีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความซื่อสัตย์หรือความยุติธรรมของท่านมีผลทำให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างกระตือรือร้น	4.08	0.68	มาก
2. ท่านอุทิศตนทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน	4.16	0.73	มาก
3. ท่านประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของเพื่อนร่วมงานทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว	3.98	0.75	มาก
4. ท่านบอกให้ผู้ร่วมงานทราบว่ามาตรฐานของงานที่ต้องการให้สำเร็จเป็นอย่างไร	3.97	0.73	มาก
5. ท่านให้คำแนะนำแก่ผู้ร่วมงานเมื่อพบว่าผู้ร่วมงานปฏิบัติงานบกพร่องผิดพลาด	4.04	0.75	มาก
6. ท่านกล่าวตักเตือนเมื่อผู้ร่วมงานปฏิบัติงานผิดพลาดเพื่อให้เกิดความระมัดระวังและรอบคอบในการปฏิบัติงานยิ่งขึ้น	4.00	0.80	มาก
7. ท่านไม่กล่าวโทษผู้ร่วมงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งต่อหน้าและลับหลัง	3.92	0.80	มาก
8. ท่านยอมรับในสิ่งที่ผู้ร่วมงานคนอื่นทำต่างจากที่ท่านคิดเสมอ	4.00	0.69	มาก
โดยรวม	4.02	0.50	มาก

นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความซื่อมั่นตนเองอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ เมื่อต้องทำงานหลายๆ อย่าง ในเวลาเดียวกัน ท่านตัดสินใจได้ว่าจะทำงานอะไรก่อนอะไรหลัง (ค่าเฉลี่ย 4.20) รองลงมาคือความมั่นใจในตนเองของท่านมีผลทำให้ผู้ร่วมงานมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ ท่านภาคภูมิใจกับผลสำเร็จของงานที่ท่านปฏิบัติ และท่านสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานทุกระดับได้เป็นอย่างดีมีค่าเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.06) และท่านมีความเต็มใจเมื่อต้องตัดสินใจแก้ปัญหาทางานที่เกิดความผิดพลาด (ค่าเฉลี่ย 4.01) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านความเชื่อมั่นตนเองเป็นรายข้อของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ภาวะผู้นำด้านความเชื่อมั่นตนเอง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ความมั่นใจในตนเองของท่านมีผลทำให้ผู้ร่วมงานมุ่งมั่นทำงานให้สำเร็จ	4.06	0.76	มาก
2. ท่านกล้าเสี่ยงและกล้าตัดสินใจลงมือปฏิบัติงานที่คิดได้ตรงต่อแล้วว่า จะทำให้เกิดสิ่งดีๆ ขึ้นในหน่วยงาน	3.95	0.74	มาก
3. ท่านมีความเต็มใจเมื่อต้องตัดสินใจแก้ปัญหาทางานที่เกิดความผิดพลาด	4.01	0.69	มาก
4. ท่านภาคภูมิใจกับผลสำเร็จของงานที่ท่านปฏิบัติ	4.06	0.72	มาก
5. ท่านตัดสินใจสั่งการด้วยความจับใจและเด็ดขาดตามข้อมูลที่เป็นจริง	3.97	0.70	มาก
6. เมื่อต้องทำงานหลายๆ อย่าง ในเวลาเดียวกัน ท่านตัดสินใจได้ว่า จะทำงานอะไรก่อนอะไรหลัง	4.20	0.68	มาก
7. ท่านสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานทุกระดับได้เป็นอย่างดี	4.06	0.65	มาก
โดยรวม	4.04	0.48	มาก

นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความเฉลียวฉลาดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ท่านเสนอแนะให้ผู้ร่วมงานคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ด้วยตนเอง และท่านใช้สติปัญญาเอาชนะปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานเท่ากัน (ค่าเฉลี่ย 4.04) รองลงมาท่านให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้ร่วมงานเพื่อประกอบการคิดหาหนทางเลือกหลายๆ ทางในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง (ค่าเฉลี่ย 4.02) และท่านค้นหาสาเหตุในการปฏิบัติงานที่ล้มเหลวและหาแนวทางแก้ไขได้ตามความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ย 4.01) ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านความเฉลียวฉลาดเป็นรายข้อของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ภาวะผู้นำด้านความเฉลียวฉลาด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ท่านกระตุ้นให้ผู้ร่วมงานใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์การปฏิบัติงาน	3.98	0.70	มาก
2. ท่านเสนอแนะให้ผู้ร่วมงานคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ด้วยตนเอง	4.04	0.75	มาก
3. ท่านใช้สติปัญญาเอาชนะปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน	4.04	0.71	มาก
4. ท่านให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้ร่วมงานเพื่อประกอบการคิดหาหนทางเลือกหลายๆ ทางในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง	4.02	0.77	มาก
5. ท่านค้นหาสาเหตุในการปฏิบัติงานที่ล้มเหลวและหาแนวทางแก้ไขได้ตามความเหมาะสม	4.01	0.69	มาก
6. ท่านสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าและจัดการกับความขัดแย้งภายในหน่วยงานได้เป็นอย่างดี	3.86	0.80	มาก
7. ท่านเป็นนักเจรจาต่อรองที่มีความสุขุมและเชี่ยวชาญในการแก้ปัญหาการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน	3.88	0.74	มาก
8. ท่านสามารถค้นหามุมมองและวิธีการที่แตกต่างกันออกไปเพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	3.95	0.74	มาก
โดยรวม	3.97	0.51	มาก

นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความรอบรู้ในงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ ท่านระบุนขั้นตอนในการปฏิบัติงานและจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเป็นระบบ (ค่าเฉลี่ย 4.08) รองลงมาคือท่านปฏิบัติงานในหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและครบถ้วนเสร็จทันเวลาที่กำหนด (ค่าเฉลี่ย 4.05) และเมื่อเพื่อนร่วมงานมีปัญหาและอุปสรรคในการทำงานท่านสามารถให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี (ค่าเฉลี่ย 4.02) ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำด้านความรู้ในงานเป็นรายข้อของนักบัญชีในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

ภาวะผู้นำด้านความรู้ในงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. เมื่อเพื่อนร่วมงานมีปัญหาและอุปสรรคในการทำงานท่านสามารถให้คำแนะนำได้เป็นอย่างดี	4.02	0.74	มาก
2. ความคิดของท่านได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงานและถูกนำไปปฏิบัติเสมอ	3.93	0.78	มาก
3. ท่านมีความรู้ความสามารถที่แสดงให้เห็นให้ผู้ร่วมงานมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	3.95	0.67	มาก
4. ท่านนำความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับงานที่ปฏิบัติ	3.95	0.73	มาก
5. ท่านระบุนขั้นตอนในการปฏิบัติงานและจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเป็นระบบ	4.08	0.75	มาก
6. ผลการปฏิบัติงานของท่านได้รับการยกย่องชมเชยจากผู้บังคับบัญชาทั้งโดยส่วนตัวและในที่ประชุม	3.96	0.68	มาก
7. ท่านได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานที่มีความสำคัญ	3.94	0.74	มาก
8. ท่านปฏิบัติงานในหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและครบถ้วนเสร็จทันเวลาที่กำหนด	4.05	0.76	มาก
โดยรวม	3.98	0.51	มาก

สรุป อภิปรายผล

สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักบัญชี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 31 – 40 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ทำงานในช่วง 5 – 10 ปี ส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำมาแล้ว และสังกัดอยู่ในห้างหุ้นส่วนจำกัด/ห้างหุ้นส่วนสามัญจดทะเบียน มากที่สุด

2. นักบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น เช่น การให้ความเป็นมิตร และมีความจริงใจทำให้ผู้ร่วมงานมีกำลังใจในการทำงาน การยกย่องชมเชยผู้ร่วมงานเมื่อปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย การรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานทุกคน ด้านความรู้ในงาน เช่น การปฏิบัติงานในหน้าที่ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและครบถ้วน เสร็จทันเวลาที่กำหนด ระบุนขั้นตอนในการปฏิบัติงานและจัดลำดับความสำคัญของงานได้อย่างเป็นระบบและได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานที่มีความสำคัญ ด้านความซื่อสัตย์มีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการ เช่น นักบัญชีมีความซื่อสัตย์หรือความยุติธรรม ส่งผลให้ผู้ร่วมงานทำงานอย่างกระตือรือร้น การอุทิศตนทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า

ประโยชน์ส่วนตน และการประพัตินเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงานทั้งในเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ด้านความมีพลังและมีความสุข เช่น มีความสุขและสนุกสนานเมื่อได้ทำงานอย่างเต็มความสามารถ สามารถปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งเป้าไว้ และการทุ่มเทและตั้งใจปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ครบถ้วน เสร็จทันเวลาที่กำหนด ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง เช่น ความภาคภูมิใจกับผลสำเร็จของงานที่ปฏิบัติ กล้าเสี่ยงและกล้าตัดสินใจลงมือปฏิบัติงานที่คิดไตร่ตรองแล้วว่าจะทำให้เกิดสิ่งดีๆ ขึ้นในหน่วยงาน และสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานทุกระดับได้เป็นอย่างดี และด้านความเฉลียวฉลาด เช่น การใช้สติปัญญาเอาชนะปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน กระตุ้นให้ผู้ร่วมงานใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน เสนอแนะให้ผู้ร่วมงานคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ ด้วยตนเอง และให้ข้อมูลที่จำเป็นแก่ผู้ร่วมงานเพื่อประกอบการคิดหาหนทางเลือกหลายๆ ทางในการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

3. นักบัญชีที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำโดยรวมเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความมีพลัง ด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น ด้านความซื่อสัตย์มีจริยธรรม ยึดมั่นในหลักการ ด้านความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเฉลียวฉลาด และด้านความรอบรู้ในงานไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักบัญชี ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก แสดงถึงความมีพลังความพยายามที่จะฟันฝ่าอุปสรรคทำให้งานที่รับผิดชอบประสบความสำเร็จ มีความมุ่งมั่นที่จะนำผู้อื่น โดยการจูงใจให้ผู้อื่นทำงานด้วยความเต็มใจ รวมถึงความมีคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติงาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรอบรู้และเฉลียวฉลาดในงานที่รับผิดชอบ ซึ่งสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ร่วมงานในหน่วยงานพร้อมที่จะปฏิบัติงานให้ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้รวมทั้งเกิดภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร ทำให้บุคคลภายนอกมีความเชื่อถือต่อองค์กร สอดคล้องกับผลการศึกษาของอุดร รองสุพรรณ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตอำเภอเบญจลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ” จากผลการศึกษสามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการผู้นำที่มีภาวะผู้นำตามลำดับความพึงประสงค์จากมากไปหาน้อยโดยมีข้อที่พึงประสงค์มากที่สุดในแต่ละด้านดังนี้คือ (1) ด้านบุคลิกภาพ ควรมีกริยาวจาเหมาะสมมีวิสัยทัศน์กว้างไกล (2) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความยุติธรรม จรรยาบรรณและความจริงใจในทุกด้าน (3) ด้านความรู้ ควรมีพื้นฐานการศึกษาที่สูงพอ มีความรู้ด้านวิชาการ (4) ด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ควรมีประสบการณ์พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะไม่แบ่งพรรค แบ่งพวก ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ทั้ง 4 ด้านแสดงให้เห็นว่า ความพึงประสงค์ภาวะผู้นำ หรือความคาดหวังต่อภาวะผู้นำมีอยู่มาก ทำให้ผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาในแต่ละหน่วยงานต้องเป็นบุคคลที่มีภาวะหรือลักษณะที่มีความพิเศษมากกว่าบุคคลทั่วไปเพราะจะทำให้เกิดการยอมรับและการบริหารงานในองค์กรที่ได้รับมอบหมายให้มีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด

2. นักบัญชีที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำโดยรวมที่ไม่แตกต่างกัน พบว่า นักบัญชีที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความมีพลัง ความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น ด้านความซื่อสัตย์มีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการ ความเชื่อมั่นตนเอง และด้านความเฉลียวฉลาดที่ไม่แตกต่างกันเช่นกัน ยกเว้น ด้านความรอบรู้ในงาน ที่นักบัญชีชายมีความคิดเห็นที่มากกว่านักบัญชีหญิง

3. นักบัญชีที่มีอายุแตกต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำโดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้าน ได้แก่ ด้านความมีพลัง ความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น ด้านความซื่อสัตย์มีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการ ความเชื่อมั่นตนเอง ด้านความเฉลียวฉลาด และด้านความรอบรู้ในงานแตกต่างกัน โดยนักบัญชีที่มีอายุ 31 - 40 ปี 41 - 50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความมีพลังมากกว่า นักบัญชีที่มีอายุ 20 - 30 ปี นักบัญชีที่มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น มากกว่านักบัญชีที่มีอายุ 20-30 ปี 31-40 ปี และ 41-50 ปี ส่วนนักบัญชีที่มีอายุ 31-40 ปี และ 41 - 50 ปี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น มากกว่านักบัญชีที่มีอายุ 20 - 30 ปี

4. นักบัญชีที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำ ได้แก่ ความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น ความเชื่อมั่นในตนเอง ด้านความเฉลียวฉลาด และด้านความรอบรู้ในงานมากกว่า นักบัญชีที่มีการศึกษาต่ำกว่ามัธยมต้นหรือเทียบเท่า มัธยมปลายหรือเทียบเท่าและปริญญาตรี

5. นักบัญชีที่มีประสบการณ์ทำงาน 5 - 10 ปี และ 16 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความมีพลัง การมีภาวะผู้นำด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น การมีภาวะผู้นำด้านความซื่อสัตย์มีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการ และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำด้านความเชื่อมั่นตนเองมากกว่า นักบัญชีที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี

6. นักบัญชีที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำโดยรวมมากกว่านักบัญชีที่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำ นักบัญชีที่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำในด้านความมีพลัง ความเฉลียวฉลาด และความรอบรู้ในงานมากกว่านักบัญชีที่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ส่วนด้านความปรารถนาที่จะนำผู้อื่น ด้านความซื่อสัตย์มีจริยธรรมยึดมั่นในหลักการ และด้านความเชื่อมั่นตนเอง พบว่า นักบัญชีที่มีเคยได้รับการอบรมกับไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้

1. องค์กรและหน่วยงานต่างๆ สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้
2. องค์กรและหน่วยงานต่างๆ สามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการพัฒนานักบัญชีให้มีคุณภาพ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. องค์กรควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับระดับการศึกษาของนักบัญชี และให้โอกาสนักบัญชีได้มีความรู้ของตนเองเพื่อที่จะนำความรู้มาใช้ในการพัฒนาองค์กรต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

ควรศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของนักบัญชีที่พึงประสงค์ตามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน และองค์กรต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

- เขาวลัย พงศ์ผาติโรจน์. **หลักการบัญชีขั้นต้น**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2543.
- เพ็ชรรา เปลี่ยนศิริ. **ภาวะผู้นำของกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี**. สุพรรณบุรี : สุพรรณบุรีการพิมพ์, 2545.
- ไพศาล นันทา. **ภาวะผู้นำของนายตำรวจสัญญาบัตรในกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระ ปร.ม. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.
- มัลลิกา ดันสอน. **การจัดการยุคใหม่**. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เนท, 2544.
- วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. “การจัดองค์กรเพื่อการเปลี่ยนแปลงสู่ศตวรรษที่ 21” วารสารข้าราชการ, 40(3) : 23 – 43, 2538.
- ศุภลักษณ์ จิรรัตน์สถิต. **ภาวะผู้นำของนักบัญชี ในธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย** : วิทยาลัยเชียงราย, 2552.
- อุดร รองสุพรรณ. **ภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ : ศึกษาเฉพาะกรณีข้าราชการครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตอำเภอเบญจลักษณ์ จังหวัดศรีสะเกษ**. สารนิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกริก, 2546.